

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 26215/2023
15.07.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Јасмине Симовић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Драгићевић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Порубовић адвокат из ..., ради укидања стварне службености пута, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4194/22 од 31.05.2023. године, у седници одржаној 15.07.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одличивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4194/22 од 31.05.2023. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4194/22 од 31.05.2023. године и Основног суда у Убу П 180/21 од 05.07.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4194/22 од 31.05.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Убу П 180/21 од 05.07.2022. године којом је укинута, због промењених околности, стварна службеност пута установљена преко тужиочевих кп.бр. 1080 и 1079, обе у КО ... као послужних добара у корист туженикове кп.бр. 1093 КО ... као повласног добра, конституисана пресудом Општинског суда у Убу П 192/85 од 02.11.1988. године и обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 501.900,00 динара. Ставом другим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију с предлогом да се о њој одлучи применом члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије у смислу члана 404. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) Врховни суд је оценио да су испуњени за одлучивање о посебној ревизији туженог ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању пресудом Општинског суда у Убу П 192/85 од 02.11.1988. године конституисана стварна службеност пута за пролаз запрежним колима, стоком, пољопривредним машинама и пешице ради одласка у повласно добро катастарску парцелу 1093 КО ..., власништво правног претходника туженог, путем који пролази преко, између осталих и катастарских парцела тужиоца 1079 и 1080, обе КО ... у ширини од 4 метра. У међувремену тужени је купио и катастарску парцелу 1101 КО ... до које не може доћи јавним путем. Тужени обрађује и катастрске парцеле 1102/1 и 1102/2 КО ..., власништво непаничара ВВ које имају излаз на јавни пут. Према налазу и мишљењу судских вештака дужина службености пролаза путем преко тужиочевих парцела је 79,08 м, док дужина упућујућег путног правца до уласка у катастарску парцелу 1102/2 износи 286,13 м, а до уласка у туженикову катастарску парцелу 1093 износи 363,73 м (дужина јавног пута од 286,17 м + дужина пута преко катастарске парцеле 1102/2 од 77,60 м). Пролаз већим пољопривредним машинама преко парцела тужиоца службеним путем није могућ без проласка преко дела катастарских парцела непарничара 1091/1 или 1094, док би упућујући правац био повољнији ако би катастрска парцела 1102/2 била у власништву туженог или ако би преко ње постојала службеност у корист туженикове парцеле 1093. Укидање службености пролаза у корист туженикове парцеле не би водило укидању службености пролаза преко парцела тужиоца јер је користе и власници других парцела.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да су се од конституисања службености промениле околности пошто тужени за долазак до своје катастарске парцеле користи пролаз преко катастарских парцела непарничара број 1103 и 1102/2, обе КО ... због чега нема потребе за пролаз преко тужиочевих парцела и због чега су нижестепени судови, са позивом на одредбу члана 58. Закона о основама својинскоправних односа усвојили захтев тужиоца за престанак стварне службености пролаза преко тужиочевих парцела а у корист парцеле туженог.

По оцени Врховног суда становиште нижестепених судова засновано је на погрешној примени материјалног права због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено, на шта се основано указује ревизијом.

Према одредби члана 58. став 2. Закона о основама својинскоправних односа власник послужног добра може захтевати да престане право стварне службености када она постане непотребна за коришћење повласног добра или кад престане други разлог због кога је она заснована (став 2.). То значи да је за престанак права стварне службености због промењених околности потребно да је власник повласног добра стекао могућност да до повласног добра долази без коришћења пролаза преко послужног добра тако да установљена службеност није потребна. Та могућност не може бити само техничка већ мора бити и правна, односно мора постојати правна могућност вршења такве службености пролаза преко другог послужног добра. Како су нижестепени судови закључили да је дошло до промене околности због којих је службеност конституисана јер је власник повласног добра, тужени стекао могућност да

до повласног добра долази преласком преко парцеле непарничара 1102/2 која има излаз на јавни пут, то је ради правилне примене материјалног права из члана 58. Закона о основама својинскоправних односа било потребно разјаснити да ли је власник повласног добра стекао и правну могућност да до повласног добра долази преко катастарске парцеле 1102/2. С обзиром да су нижестепени судови пропустили да разјасне ову битну чињеницу то се за сада ме може оценити правилност примене материјалног права због чега су укинуте одлуке нижестепених судова.

Истовремено је, на основу члана 165. став 3. ЗПП укинута и одлука о трошковима поступка.

Са свега изнетог на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**